

GENTSE MEMORIEDAGEN: 30 EN 31 JANUARI, 1 FEBRUARI

30 januari 1796:

De Franse Republikeinen vieren te Gent de derde verjaardag van de ont-hoofding van Louis XVI. Op de Vrijdagmarkt werpen zij de emblemen van het koningdom op een brandstapel terwijl op de Kouter het volk eeuwige haat aan het koningschap zweert. De herdenking van de koninklijke tragedie wordt besloten met muziek en een volksbal.

30 januari 1623:

De Gentse bakkersnering doet afstand van haar kapel met toebehoren (in de Sint-Baafskathedraal) aan bisschop Triest, in ruil voor een erfelijke rente van 8 pond groten per jaar, ten voordele van de behoeftige bakkers, op voorwaarde dat het beeld van de Heilige Aubertus er niet zou worden uit verwijderd. Zij wenste namelijk op het patroonfeest nog altijd daar de goddelijke dienst te kunnen bijwonen. (Op het deksel van de zilveren beker van de Haagse bakkersnering, anno 1689, staat volgende spreuk die in een notedop de keuze van de heilige verwoordt: Sint-Obertus was eertijds een backer, maer God getrouw, een bisschop wacker. In Camerick (Kamerijk) daer yder seyt, tot lof van 's mans onsterflijckheit, die ziel en lichaems honger stilde, verblijf patroon van 't backersgilde)

30 januari 1805:

Lieven Bauwens richt in het voormalig klooster van de Norbertijnen te Drongen zijn tweede fabriek in. Stoetsgewijze begeven het leger, een mu-ziekkorps en de werklieden zich naar de nieuwe fabriek.

31 januari 1477:

De jonge Maria van Bourgondië verleent aan de Gentenaars een privilege, de voorloper van het Groot Privilege, waardoor omzeggens elk spoor van het smadelijke Verdrag van Gavere wordt uitgewist. (Op 5 januari 1477 was haar vader, Karel de Stoute, gesneuveld waardoor zij nu hertogin van Bourgondië was geworden. Het officiële nieuws van Karels dood bereikte het Prinsenhof op 12 januari. Pas op 21 januari, nadat voldoende elementen verzameld waren, die alle twijfel omtrent het aanvankelijk vermiste lijk van Karel wegnamen, nam het Bourgondische hof de rouw aan en bestelde voor 25 januari een rouwdienst in de Sint-Janskerk te Gent. Buiten Gent werd verder nergens een rouwdienst opgedragen. In de Bourgondische Nederlanden heerste een algemene opluchting in plaats van een algemene rouwstemming door het plotse wegvallen van de dwingeland. Op 26 januari riep Maria te Gent de Staten-Generaal bijeen die van haar verlangden dat zij constitutionele en institutionele hervormingen zou doorvoeren. Zij gaf hieraan gehoor en verleende op 11 februari het Groot Privilegie aan Vlaanderen waarin o.a. een beter taalregime werd gewaarborgd: "...item dat men vortan alle zaken onsen voorseiden lande van Vlaenderen angaende handelen ende proposereren zal in de tale van den zelve lande ende insghelycx dat men tguent dat men proposereren zal van sprincen of sprincessen weghe tzij in openinghen versouken of antwoorden oec doen zal in dezelve tale ende alle letteren hetzij sentencien appointementen previlegen provisien van justicien of andre die men gheven zal van sprincen of sprincessen weghe gheven ende expedieren zal in vlaemssche..." (VAN BELLE J., *Maria van Bourgondië, de tragiek van een vorstin*, Beveren, 1982, 135-140; DE RYCKER L., *Het grondwettelijk bestuur van het oude Gent*, Gent, 1880, 93).

31 januari 1793:

De raad van de "sestig borgers als provisionele representanten van het gendsche volk", op 28 november 1792 bij "toejuychinge" verkozen, wordt door de Franse kommissaris ontbonden omdat zij te week geweest zijn om de dekreten van december 1792 te laten uitvoeren.

31 januari 1689:

Adriaan Van der Linden begint met de bouw van de monumentale poort van de Vismijn op het Sint-Veerleplein: "begonst te maeken de nieuwe vischmerkt dewelke schrikkelijk veel gekost heeft". De prachtige gevel viel een eeuw later aan de vlammen ten prooi maar werd nadien gelukkig hersteld. In onze tijd heeft het tot 1994 geduurd om de poort te herwaardenen door het Sint-Veerleplein parkeervrij te maken.

31 januari 1634:

Plechtige lijkdienst in de Sint-Baafskathedraal ter nagedachtenis van aarts-hertogin Isabella Clara Eugenia, gouvernante der Nederlanden. (Zij was gestorven te Brussel op 2 december 1633. Zij was de infante van Spanje, dochter van Filips II die met aartshertog Albrecht van Oostenrijk in 1599 gehuwd was. Samen hadden Albrecht en Isabella van Filips II de soevereiniteit over de Spaanse Nederlanden gekregen. Sinds de dood van Albrecht in 1621 hield haar soevereiniteit echter op te bestaan wegens het ontbreken van een nageslacht. Zij degradeerde tot landvoogdes en werd opgevolgd door landvoogd Ferdinand van Oostenrijk, de kardinaal-infant.)

31 januari 1853:

De kerk van de karmelieten wordt aan de gebroeders Verhaeghe-De Naeyer verkocht voor de som van 32.000 frank.

1 februari 1360:

De Vrijdagmarkt is die dag het toneel van een afgrijselijk gevecht tussen volders en wevers. De volders worden verpletterd en uitgemoord. Nimmer zullen zij nog van enig belang zijn in het politieke leven te Gent.

1 februari 1793:

De Franse generaal Dumouriez, die de Oostenrijkers te Jemappes verslagen heeft en op 12 november 1792 Gent liet bezetten door de la Bourdonnaye, doet zijn intrede te Gent om half negen 's avonds. De hele stad is verlicht en het garnizoen staat langsheen de doortocht van de generaal opgesteld. (De ontvangst van de republikeinse legers door de plaatselijke bevolking verliep aanvankelijk enthousiast. Door middel van kleine luchtballons had Dumouriez namelijk vlugschriften laten verspreiden met volgende tekst: "Wij vallen het land binnen om u te helpen de Vrijheidsboom te planten. Nooit zullen we ons inmengen met de grondwet... Als de volkssoevereiniteit maar wordt gewaarborgd en als u weigert onderdanen te zijn van om het even welke despoot, zullen wij uw broeders zijn... We zullen uw bezittingen en wetten eerbiedigen". Dumouriez wilde de veldtocht in de Nederlanden niet bekostigen met opeisingen en belastingen doch de la Bourdonnaye besliste daar anders over. Te Doornik maakte hij bekend dat de belastingen die vroeger voor de vorst geheven werden nu voor de Franse republiek zouden zijn.)

1 februari 1814:

De Franse troepen, de bezettingsoverheden en een aantal collaborateurs verlaten de stad bij het vernemen van het nieuws dat de Verbondenen, onder bevel van de generaals Von Bulow en Graham, de Fransen bij Antwerpen hebben verslagen.

Ronald DE BUCK